

Groenvoorzieners zetten onderwijs op de agenda

Hoveniers en groenvoorzieners maken zich zorgen over het onderwijs. Afgestudeerden moeten beter opgeleid worden voor de praktijk en de begeleiding van stagiaires moet beter. Op 30 november discussiëren praktijk- en onderwijsvertegenwoordigers over de aansluiting tussen onderwijs en praktijk. De oplossing is niet eenvoudig, maar het gesprek is constructief.

“**W**e willen als vakorganisatie meer aandacht besteden aan het onderwijs,” legt voorzitter Herman Haverkort uit, “omdat we vinden dat het beter kan.” De Vereniging voor Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) organiseert daarom op 30 november in Houten een ronde-tafelconferentie met een veertigtal vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven. Gespreksonderwerpen zijn bijvoorbeeld de aansluiting van de opleidingen op de praktijk en de manier waarop je goed praktijkonderwijs kunt uitvoeren. De VHG wil hiermee bereiken dat er voldoende deskundige hoveniers op de markt komen en de branche professionaliseren. Want leden van de vakorganisatie hebben laten blijken dat ze niet tevreden zijn over het onderwijs van nu.

Complex

Nadat Haverkort in maart 2003 als voorzitter van de VHG aantrad, wilde hij weten wat er leefde onder de leden. Hij nodigde daarom op 2 oktober zijn leden uit voor een bijeenkomst in Papendal. Het onderwijs bleek een van de zaken te zijn die leefden onder de leden. Die vinden dat afgestudeerden te weinig vakkennis hebben en dat de bpv-begeleiding van de scholen beter kan. “Natuurlijk is dat een beetje kort door de bocht,” zegt Haverkort, “maar voor ons was het aanleiding om meer aandacht te besteden aan het onderwijs.” Overigens haast hij zich te zeggen dat er niet alleen kritiek is op de scholen: “We ontdekten in gesprek met scholen dat bedrijven leerlingen soms ook wel beter kunnen begeleiden. Sommige bedrijven zien stagiaires nog steeds als goedkope arbeidskrachten.”

Op 18 mei organiseerde zijn organisatie daarom een eerste ronde tafelconferentie met deelnemers uit de vakwereld en het onderwijs. Uit die bijeenkomst kwam een honderdtal verbeter-suggesties. Die suggesties gingen over de afstemming tussen bol- en bbl-opleidingen, of over hoe de leerlingen het beste kunnen worden opgeleid. Leerlingen moeten vakkennis hebben, maar moeten ook breed opgeleid worden en communicatief vaardig zijn bijvoorbeeld. De VHG heeft al die verbeter-suggesties teruggebracht tot ongeveer veertig aandachtspunten, geordend in vier thema's. Het eerste thema gaat over de mbo-structuur, de verhouding bol en bbl. Is een scheiding zinvol, of moet er een mix ontstaan? Bij het tweede thema staat de aansluiting van de opleiding op de praktijk centraal. Wat vraagt de markt van het onderwijs en hoe kun je

FOTO: JAN NIJMAN

zorgen dat de opleiding goed afgestemd wordt op de behoefte van de praktijk? Het derde thema richt zich op werkvormen: Hoe kun je zorgen dat er goed praktijkonderwijs plaatsvindt? Wat is de rol van de school en van de praktijkopleider? En het vierde thema gaat over de instroom. Hoe kun je zorgen dat je voldoende instroom krijgt in groene opleidingen. In vier workshops moeten de veertig deelnemers die thema's bespreken. Dat doen ze in een wisselende setting in twee rondes van een uur. De problematiek blijkt complex en de gekozen thema's hebben veel raakvlakken. De manier waarop je goed praktijkonderwijs verzorgt bijvoorbeeld, het derde thema, heeft veel raakvlakken met de aansluiting tussen opleiding en praktijk die in een andere groep besproken wordt.

Good practice

Aansluiting tussen onderwijs en praktijk lijkt daarom een terugkerend gespreksonderwerp. Tijdens de eerste conferentie in mei zijn al opvallend veel opmerkingen gemaakt over hoe je leerlingen het beste opleidt. Bedrijven vinden dat leerlingen zowel vakman, bedrijfsman moeten worden als dat ze een brede oriëntatie moeten krijgen. Ze moeten zowel generalist als specialist zijn. Tijdens de workshop over de aansluiting tussen onderwijs en praktijk komt al snel de vraag naar voren of op-

leiding wel voor de specifieke behoefte van een bedrijf kan opleiden. Bedrijven zijn immers heel verschillend. Het ene bedrijf biedt standaardproducten aan, het andere bedrijf heeft zich sterk gespecialiseerd. Bovendien leiden scholen niet alleen maar voor bedrijven op, ze hebben ook maatschappelijk verantwoordelijkheden. Toch zegt een van de deelnemers uit de vakwereld "ik snap dat wel, maar het feit blijft dat opleidingen niet altijd voldoen aan de verwachtingen van de bedrijven." Is meer communicatie dan de enige oplossing? Nee, zeggen de deelnemers aan het gesprek, de bedrijven moet ook meepraten over opleidingen, of over het opstellen van een proeve van bekwaamheid. "Maar dat is niet makkelijk. Veel van mijn collega's zeggen dat ze echt geen interesse hebben om hierover na te denken", verzucht een hovenier. Ger van Laak, directeur van Prinsentuin Contract vertelt hoe hij in gesprek met bedrijven en opdrachtgevers van die bedrijven een opleiding op maat heeft gemaakt. De inhoud van die opleiding is niet zo heel anders dan wat ze normaal aanbieden. Opvallend is dat houding belangrijker is dan kunnen of kennen. Dat hij samen met bedrijven zo'n opleiding opzet, ziet hij als een hele goede manier om onderwijs en praktijk op elkaar af te stemmen. Tijdens de workshops noemen deelnemers meer voorbeelden van *good practice*. Wellantcollege in Gouda werkt samen met bedrijven in een GOA

▲ **VHG voorzitter Herman Haverkort benadrukt dat goed onderwijs een gemeenschappelijk belang is van onderwijs en bedrijfsleven**

zodat leerlingen zowel in de bol als de bbl-opleidingen een leerzame praktijk hebben. Zo'n GOA is een stichting die een dienstverband met leerlingen afsluit. Wout van de Bor vertelt dat AOC Terra voor veehouders aan de slag is met een opleidingslocatie in de praktijk.

Gehakketak

Een werkgroep moet gaan inventariseren welke voorbeelden van *good practice* er zijn, is een aanbeveling die uit een workshop komt. Andere werkgroepen moeten de taken van praktijkopleiders beschrijven of moeten met aanbevelingen komen voor een gezamenlijk pr of voor een betere afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven. Haverkort constateert tijdens de plenaire afsluiting dat er veel overlap is tussen de voorstellen en dat de opdrachten soms vaag zijn. Het is voor hem daarom nu nog niet zo helder wat er precies gaat gebeuren. Maar hij verzekert de deelnemers dat de VHG aan de slag gaat. Ze zullen alles opnieuw uitwerken en met concrete

voorstellen komen waarna ze vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven zullen benaderen.

Het gevoel overheerst dat er constructief is gesproken. Natuurlijk zijn er soms verwijten vanuit het bedrijfsleven naar het onderwijs: “Het interesseert de scholen niet wat de leerling kiest, als hij maar komt” of andersom:

“Bedrijven weten niet goed wat voor soort afgestudeerde ze willen”. Maar tijdens de discussies overheerst de gedachte dat je met dit soort gehakketak niets opschiet. Het gevoel dat onderwijs en bedrijfsleven samen iets moeten gaan doen aan de kwaliteit van de opleidingen overheerst.

Als het aan de VHG ligt zullen de werkgroe-

pen vóór mei 2005 met concrete aanbevelingen komen zodat ze in oktober 2005 met acties kunnen beginnen.

Jan Nijman